

Przedmiot:

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział REHABILITACJI Katedra Terapii Zajęciowej Kierownik: : dr Grzegorz Bednarczuk
Nazwa przedmiotu	Integracja społeczna
Kod przedmiotu	TZ-II-8
Język wykładowy	Polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	II stopnia
Rok studiów	2
Semestr	2
Liczba punktów ECTS	2
Imiona i nazwiska wykładowców	Sebastian Skrobisz
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	TERAPIA ZAJĘCIOWA
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	stacjonarny
Wymaganie wstępne i dodatkowe	Wymagania wstępne. Przed przystąpieniem do modułu student/studentka posiada wiedzę z zakresu: socjologia zdrowia i niepełnosprawności (I stopień)

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu

C1	Zaznajomienie studenta/studentki z pogłębionymi definicjami wykluczenia społecznego i integracji społecznej
C2	Zaznajomienie studenta/studentki z powiązaniem pomiędzy procesami społecznymi a integracją/wykluczeniem różnych grup i kategorii społecznych
C3	Przygotowanie studenta/studentki do samodzielnego zdiagnozowania zagrożenia wykluczeniem i szans na integrację różnych grup społecznych
C4	Przygotowanie studenta/studentki do samodzielnego opracowania planu pracy z jednostkami i grupami wykluczonymi lub zagrożonymi wykluczeniem oraz ze środowiskiem lokalnym

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu

Efekt uczenia się kierunkowy	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Odniesienie do celów	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
Wiedza			
K_W04	Zna w pogłębionym zakresie procesy psychospołeczne ważne dla zdrowia i jego ochrony, zna pojęcia normy i patologii w ocenie stanu fizycznego, psychicznego i sytuacji społecznej osoby.	C1-4	P7S_WG
K_W09	Rozpoznaje szczegółowo uwarunkowania kulturowe potrzeb i problemów jednostek i grup społecznych oraz prawne i ekonomiczno-gospodarcze możliwości zaspokajania tych potrzeb w obszarze terapii zajęciowej	C3-4	P7S_WK
K_W13	Rozumie specyfikę kultur lokalnych, roli rodziny, społeczności lokalnych, instytucji i organizacji pozarządowych w procesie socjalizacji do realiów społeczeństwa obywatelskiego.	C2	P7S_WK
KW_16	Rozpoznaje w pogłębionym zakresie związki pomiędzy funkcjonowaniem, niepełnosprawnością, uwarunkowaniami środowiska, a stanem zdrowia.	C1-2	P7S_WG
KW_17	Definiuje integrację społeczną osób pełnosprawnych i z niepełnosprawnościami we wszystkich sferach życia jednostki.	C1-4	P7S_WK
Umiejętności			
KU_03	W pogłębionym zakresie wykorzystuje w pracy wybrane dziedziny aktywności człowieka, jakimi są: kultura i sztuka, czas wolny, rekreacja, sport, produktywność i aktywność społeczna.	C3-4	P7S_UO

KU_04	Właściwie interpretuje zjawiska społeczne i procesy grupowe w kategoriach poznania społecznego.	C3-4	P7S_UW
KU_09	Potrafi współpracować w zespole interdyscyplinarnym prowadząc proces terapeutyczny osób z różnymi problemami i komunikować się oraz efektywnie współdziałać w grupie.	C3-4	P7S_UO
KU_12	Potrafi organizować społeczność lokalną oraz wykorzystywać zasoby kapitału społecznego na rzecz poprawy funkcjonowania osób niedostosowanych społecznie, zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych.	C3-4	P7S_UO
KU_14	Potrafi działać/współdziałać w planowaniu i realizacji projektu badawczego i społecznego oraz przedstawić go w formie opracowania naukowego.	C3-4	P7S_UO
Kompetencje społeczne			
K_K01	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności w samodzielnym rozwiązaniu problemu terapeuty zajęciowego.	C2	P7S_KK
K_K08	Stosuje terapię zajęciową nakierowaną na potrzeby osoby lub grupy.	C3-4	P7S_KR

Treści programowe			
	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów uczenia się kierunkowych/ przedmiotowych	Odniesienie do celów przedmiotu
Wykłady			
TP1	Wybrane definicje i modele integracji i re-integracji społecznej	K_W04, K_W13, KW_16	C1,2,3,4
TP2	Wykluczenie, marginalizacja, integracja, aktywizacja – wybrane teorie	K_W04, K_W13, KU_04	C1,2,3,4
TP3	Działania na rzecz integracji społecznej, jako działania na rzecz zmiany społecznej i działania konserwujące system społeczny	K_W13, KU_04	C2,3,4
TP4	Integracja wewnątrz i międzykulturowa	K_W09, K_W13, KW_17	C1,2,3,4
TP5	Teorie znaczenia kapitału społecznego i więzi społecznych dla integracji społecznej	K_W13, KU_04	C2,3,4
TP6	Teorie dezintegracji i anomii społecznej	K_W13, KU_04	C2,3,4
TP7	Teorie typów i faz integracji społecznej	K_W09, K_W13	C2,3,4
Ćwiczenia/ zajęcia praktyczne			
TP8	Specyfika różnych typów wykluczenia społecznego, wskaźniki, i sposobów przeciwdziałania mu: podstawowe determinanty (płeć, wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania, status zdrowotny)	KW_16, KW_17, KU_03, KU_09, K_K08	C1,2,3,4
TP9	Specyfika różnych typów wykluczenia społecznego, wskaźniki i sposobów przeciwdziałania mu: ubóstwo, wykluczenie mieszkaniowe	KU_03, KU_09, K_K08	C3,4
TP10	Specyfika różnych typów wykluczenia społecznego, wskaźniki i sposobów przeciwdziałania mu: niepełnosprawność, wykluczenie zdrowotne	KW_16, KU_03, KU_09, K_K08	C1,2,3,4
TP11	Proces integracji społecznej w przypadku zagrożenia kilkoma wymiarami wykluczenia, podejście intersekcyjne	KU_03, KU_09, K_K01, K_K08	C3,4
TP12	Rola instytucji państwa opiekuńczego oraz lokalnych w działaniach na rzecz integracji społecznej	K_W13, KU_12, K_K01, KU_09	C2,3,4
TP13	Rola instytucji i organizacji pozarządowych w działaniach na rzecz integracji społecznej: przykłady działań	K_W13, KU_12, KU_14, KU_09	C2,3,4
TP14	Samopomoc lokalna – działania wspólnotowe na rzecz integracji mieszkańców zagrożonych różnymi formami wykluczenia społecznego: przykłady działań	K_W13, KU_12, KU_14, KU_09	C2,3,4
TP15	Integracja społeczna w dokumentach strategicznych i rekomendacjach państwa Polskiego i organizacji międzynarodowych: dobre praktyki	K_W09, K_K01	C2,3,4

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne

Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów uczenia się kierunkowych/przedmiotowych
TP1-7	Wykład	K_W04, K_W13, KW_16, K_W09, KW_17, KU_04, K_K01
TP8-15	Dyskusja, prezentacja wybranych badań tematycznych, metody aktywizujące grupę	K_W09, KW_16, KW_17, KU_03, KU_09, KU_12, KU_14, K_K08, K_K01
Środki dydaktyczne: - komputer - rzutnik - tablica - filmy i prezentacje multimedialne		

Metody i kryteria oceniania		
Efekt uczenia się dla przedmiotu	Treści programowe (TP)	Typy/ Metody oceniania D – ocenianie diagnostyczne, F- ocenianie formujące, P – ocenianie podsumowujące * lub wybór z załączonej listy walidacji wyników
K_W04 K_W09 K_W13 KW_16 KW_17 KU_04 K_K01	TP 1-15	P – Egzamin pisemny
KU_03 KU_09 KU_12 KU_14 K_K08	TP8-15	F – prezentacja projektu, ocenianie pracy na zajęciach, pracy w grupach

*D – ocena przypadku, rozpoznanie, F – sprawdzian pisemny, dyskusja, obserwacja, P - egzamin pisemny lub wybór z załączonej walidacji wyników.

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe
Literatura obowiązkowa: Blau, P. M. "A Theory of Social Integration." <i>American Journal of Sociology</i>, vol. 65, no. 6, 1960, pp. 545–556.

- Danecka M. „Partycypacja wykluczonych. Wyzwanie dla polityki społecznej. ISP PAN i Oficyna Naukowa, Warszawa 2014.
- Integracja społeczna osób niepełnosprawnych, Dryżałowska G., Żuraw H. (red.). Warszawa 2000.
- *Integracja socjalna z perspektywy członkostwa Polski w Unii Europejskiej*. red. K.Głąbicka, Radom, 2008.
- Fajfer-Kruczek I. „Wykluczenie społeczne osób z niepełnosprawnością w środowisku lokalnym”, Uniwersytet Śląski,
- Firlit-Fesnak G., Jaroszewska E. (red.) Integracja społeczna jako wyzwanie dla polityki społecznej i pracy socjalnej – Warszawa, 2012.
- Grotowska- Leder J. „Więzi społeczne sieci społeczne w perspektywie procesów inkluzji i wykluczenia społecznego”, Łódź 2015.
- „Przeciw wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych”, Frąckiewicz L (red.). IPiSS, Warszawa 2008.
- Szumski G. „Integracyjne kształcenie niepełnosprawnych”, Warszawa 2013.
- Kozlova O. „Anomia jako choroba społeczna” MAeS 14 (2), 2013, ss. 31-40.
- Paszkowicz M.A., *Wybrane aspekty funkcjonowania osób niepełnosprawnych*, Zielona Góra 2009.
- Scheff T. „A Concept of Social Integration”. *Philosophical Psychology*, 20:5, 2007, pp. 579-593
- Srole, L. “Social Integration and Certain Corollaries: An Exploratory Study.” *American Sociological Review*, vol. 21, no. 6, 1956, pp. 709–716.
- Umberson, D. “Family Status and Health Behaviors: Social Control as a Dimension of Social Integration.” *Journal of Health and Social Behavior*, vol. 28, no. 3, 1987, pp. 306–319
- Wrzesień W. “Współczesne oblicza anomii”. *Ruch prawniczy, ekonomiczny i socjologiczny*, zeszyt 4, 2017, ss. 285-304.
- Zunzunegui M. et al. “Social Networks, Social Integration, and Social Engagement Determine Cognitive Decline in Community-Dwelling Spanish Older Adults”. *Journal of Gerontology*: Vol. 58B, No. 2, 2003, pp. S93–S100.
- Zawodowa integracja oraz udział w rynku pracy osób niepełnosprawnych. *Socius* 2/2009.

Literatura uzupełniająca:

- *Krajowy Program przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu*
- *Narodowa Strategia Integracji Społecznej*
- Aktualne dokumenty UE, ONZ, WHO dotyczące integracji społecznej (np. *European Disability Strategy*)
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym

Punkty ECTS (1 pkt - 25 godz. pracy studenta)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	15+15 (30)
Przygotowanie do zajęć	5
Zapoznanie się ze wskazaną literaturą	5
Napisanie projektu	5
Przygotowanie raportu	
Przygotowanie do egzaminu	5
Razem = 50 godz. = 2 ECTS	